

Szakmai beszámoló

Móra Ferenc Múzeum
Hét céhláda restaurálása

Vidovics Teréz
Főrestaurátor

Juhász István
Farestaurátor

2022.

Takácsok céhládája

Lsz.: 54.157.1

Empír jellegű, diófából készített, liftes szerkezettel. Sarkai 45 fokban letört, előtte négy végig futó esztergált lábbal. A láda elején 1831.-es feketére festett díszes évszámmal, hátulján festett növényi orlamenta. Minden lapján domború kettős keret, ami hiányos. Az oldalán oxidált réz hordfülek találhatóak. A fedelén rejtett kulcsház, réz nyitógombbal, a belsejében fiókos ládafiával. A diófa felület sellakozott, fekete csíkozással hangsúlyosabbá téve. A láda erősen szennyezett kívül-belül.

A láda száraz tisztítása porszívóval történt. Ezt követően nedves tisztítás történt. A natúr felületeken desztillált víz, zsíralkoholszulfonátos eleggyel. Az alján rovarlyukak találhatóak, melyekben Xilamon szürlő lett injektálva. A natúr felületek ecsetelve lettek. A rozsdás vasalkatrészek: a zár, liftszerkezet, kulcs, RO-55-ös rozsdátlanítást, és passziválást kaptak, finom drótkefés rásegítéssel. A felületek szilikos olajos áttörést kaptak. A réz hordfülek acélgyapot, és rézoldó segítségével lettek tisztítva, s szintén szilikonos olajos kezelésben részesültek. A hiányzó esztergált láb pontos lemérés után (milliméterpapírra) lett esztergálva, és pótolva. A hiányzó domború keretlécek diófából készültek. A helyükre polivinil-acetát alapú ragasztóval kerültek beragasztásra. A politúrozott felületek Renuwell laktisztítóval tisztásra kerültek. A kisebb hiányok színezett fakittel lettek kijavítva. A színbeli eltérések színes fapácokkal lettek retusálva. A két-tónusú lakkozás szintén retusálva lett. A natúr belső felület Renuwell méhviaszos áttörést kapott. A láda egységes megjelenése végett a lakozott területre egy vékony politúr réteg lett felvíve.

Cipészek céhládája (1822 belől)

Lsz.: 54.146.1

Biedermayer stílusú, diófából készült korpusz, felnyíló koporsóformájú tetővel. A tetőn elhízható ajtajú kulcsház, díszes kulcspajzs található erősen rozsdás állapotban. A ládatest sarkai 45 fokban lemetszettek, ide illeszkednek a rövid, négyszögletű lábai, melyek csonkagúlat formáznak. Egy láb azonban hiányzik. A 15 cm-es lábakon 18 cm fekete esztergált féloszlop, tetején csúcsíves záródással. Egy féloszlop szintén hiányzik. A láda külső felülete lakkozott, belseje natúr felnyíló ládafiával, a kis fiókok hiányoznak. A láda felületei erősen szennyezettek. A két oldalán réz hordfülek találhatók.

A tisztítás száraz porszívózással, finom ecseteléssel történt. A natúr felületek zsíralkohol szulfonát és desztillált víz keverékével lettek tisztítva. A rovarkirepülő nyílások Xilamon szülőlszerrel lettek injektálva. A lakkozatlan részek is ecseteléssel lettek konzerválva. A hiányzó láb diófából lett elkészítve a másik három mintájára. Ragasztással, és köldökcsapozással lett a helyére rögzítve. A hiányzó féloszlop leméretezés után lett esztergálva. A félbefürészelt oszlop ragasztással lett a helyére rögzítve. A fellazult furnér elemek ragasztva lettek pillanatszorító segítségével. A vaspántok fekete színűek, ezért Korrant rozsdá átalakítóval lettek kezelve. A kulcspajzs RO-55-ös tisztítást és passzíválást kapott. Végső bevonatként szilikon olajjal lett áttörölve. A réz, íves hordfülek szintén tisztítva, passzíválva és szilikonozva lettek. A láda natúr részei Renuwell méhviaszos kezelésben részesültek. A lakozott felületek Renuwell laktisztítóval lettek tisztítva. A rések, lyukak színre kevert fakittel lettek betömítve. A színbeli eltérések pácolással történő retusálással korrigálásra kerültek. Az egységes színhatás és megjelenés végett vékony sellakk réteget kapott.

Kőművesek céhládája 1818

Lsz.: 72.3.1

Biedermayer típusú céhláda, keretelt korpusszal, sarkain egy centiméteres, íves sarokléccel. Alján négy esztergált gömb lábbal. Tetején elhúzható, koporsó formájú zárhely, díszes kulcspajzs, és kulcs. Sarkain váza, kehely formájú esztergált dísszel. A céhláda elején „anno” díszes fekete festés, hátulján 1818-as évszám díszes keretezéssel. Diófurnérozott borítás, sellakk politúrral. A díszítő motívumok sötétek. Az oldalán díszes réz hordfülekkel ellátva. A felületek erősen szennyezettek, mivel a láda vízkárt szenvedett.

A tisztítás porszívózással történt, a lakkozott felületre rákötött mész alapú szennyeződést csak mechanikus módon lehántolni szike penge segítségével. A natúr felületek desztillált víz, zsíralkohol-szulfonát elegyével lettek áttisztítva. A rovarkirepülő nyílásokba Xilamon szülőő lett injektálva, a natúr felületek ecsetelve lettek. A lakkozott felület Renuwell lakkregenerálóval lett megtisztítva. A láda lakkozott felületei kopottak, színei pácretussal lettek korrigálva. A hiányzó két negyed köríves élléc diófából feketére lakkozottan pótlásra került. A vasalkatrészek RO-55-tel tisztítva és konzerválva lettek. A réz alkatrészek is tisztításban és konzerválásban részesültek. Az összes fém alkatrész szilikon olajos áttörlést kapott. Az esztergált díszek talpai töröttek, hiányosak, ezért ragasztásra és kiegészítésre kerültek. A natúr farészek Renuwell viaszos ápolást kaptak. Az egységes kinézetű végett a láda külseje sellakkos átvonásban részesült.

Kötelesek céhládája

Lsz.: 51.148.1

Késői Biedermayer, korpusza kőrisfából készült, sarkain félig takart fecskefarok csapozással. Teteje koporsó formájú, domború álkulcshellyel. Lábai 8 cm-es esztergált, fordított körteforma. A felnyíló tető kitámasztórudas. Az alját és a tetejét nagyon egyszerű, végigfutó párkány zárja le. Két oldalán egy-egy íves vas rézcímerpajzsos hordfűl található. A tető nem keretszerkezetes, így a lap szerkezet szétesett, továbbá összeomlott az álkulcsház is. A láda belseje natúr, külseje sellak politúrozott.

A tisztítás porszívózással kezdődött. A lakkozott felületek Renuwell regeneráló folyadékkal lettek megtisztítva. A natúr felületek tisztítása zsíralkohol-szulfonát desztillált vizes oldatával történt. A letisztított natúr felületek Xilamon szúölős ecsetelést, majd száradást követően a Renuwell méhviaszos áttörlést kaptak. Az összetört tető szorítók alatt préselve lett a vetemedések helyrehozása végett. A tető darabjai polivinil-acetát alapú 3D kötőszilárdságú ragasztóval lettek összeragasztva. A száradást követően lett a kulcsház visszaépítve a láda tetejére. A folytonossági hiányok pótlásra, kiegészítésre kerültek. A zár, zsanér és a hordfülek RO-55-tel lettek tisztítva és passziválva. Végző bevonatként szilikoson bevonó réteg került a fém felületekre. A láda eltérő színeit pác-, és lakkretussal sikerült kiegyenlíteni. Az összeszerelést követően derült ki, hogy a láda teteje oly mértékben zsugorodott a tömör lapszerkezet miatt, hogy tökéletesen nem illeszkedik a láda korpuszára. Ez nem lett korigálva, mivel bele kellett volna nyúlni a láda eredetiségébe. A 0,5 cm-rel rövidült ládatető nem zavaró. Végül, egy vékony sellakk politúrt kapott az eredeti lakk megtartása mellett.

Kovácsok céhládája

Lsz.: 54.164.1

Klasszicizáló, zöldre festett céhláda. Anyagát tekintve fenyőfa, sarkain fecskefark fogazással. Alján körbe futó holkeres párkányléc található. Alul 3 darab kocka alakú fűrészelt tölgyfa lábbal. Az oldalain rátétes profilléces keretes mező látható. A két oldalán eme keretes mezőben egy-egy díszes vas hordfűl. A teteje vastag profilszegélyes, lapos profillírozott kulsházzal, amelynek tolóajtaja hiányzik. A vas kulcspajzs, zárszerkezet és a díszes pántok korrodáltak. A céhláda belsejében ládafia felnyíló tetővel található, a fiókok hiányoznak. Mivel erős vízkár érte a ládát, ezért festése kopott, szennyezett, továbbá profillécei is hiányoznak.

A tisztítás porszívózással kezdődött, majd zsíralkohol-szulfonát és desztillált víz elegyével folytatódott. A festett felületek alkohol és desztillált víz elegyével megtisztításra kerültek. A natúr felületek, csaplyukak Xilamon szűlős ecsetelést kaptak. A meglazult díszlécek, lábak ragasztással lettek visszarögzítve. A hiányzó egy darab láb tölgyfából lett pótolva. A kulsház tolóteteje rekonstrukció az analógiák alapján. A láda külső egysége megkívánta ennek pótlását. Egy darab régi faanyagból lett kivágva, s méretre gyalulva. A láda natúr fenyő része TUNG olaj terpentin keverékével került ecsetelésre. A fém veretek (zárak, pántok) RO-55-ös tisztításon és passziváláson estek át. Bevonatként szilikon és Korrant korrózióvédelmet kaptak. A láda zöld festékhányait Akril művészfestékekkel lett kiretusálva. Ez jól illeszkedett a meglévő festékréteg struktúrájához. A külső festékréteg védelme Lukas matt lakkal történt.

Ifjúsági céhláda

Lsz.: 72.6.1

1844-es klasszicista céhláda. A korpusz tölgyfából készült, sarkain fecskefark fogazással. Az alján esztergált pogácsa lábak, azonban egyik sem eredeti. Rögzítésük nem megfelelő. Oldalai profillécekkel kereteltek, elől díszes kulcspajzzsal, oldalán díszes hordfülekkel kialakított. Az alján holkeres díszléc, tetején rácsukódó díszléccsel koporsó formájú tolóajtós álkulcsházas fedél. A zöldes-kék szín az kék alapfestés, és a rákent sárgás sellakk eredménye.

A tisztítás először száraz porszívózással történt, amelyet nedves desztillált víz zsíralkohol-szulfonát, alkohol elegye követett. A szennyeződések leoldását követően Xilamon szűrlős konzerválásban részesült. A fém veretek lakkozottak, festettek, így nem korrodálódtak. A hiányzó profillécek tölgyfából készültek. Ragasztással és facsapokkal lettek visszarögzítve. A láda hiányzó lábai négy darab minta nélküli pogácsa lábbal lettek pótolva, hogy megtartsuk a láda eredeti architektúráját. A belső festetlen felületei Renuwell méhviaszos kezelést kaptak. A festett felületek kopottasága alapvetően megtartásra került, azonban a szembetűnő felületi hibák és pótlások művész Akrillal retusálva lettek. A faktúrák megőrzése Lukas művész matt lakkal történt.

Kőművesek és ácsok céhládája

Lsz.: 54.153.1

Barokk hatású, díszes, márványfestésű láda. Korpusza fenyőfából készült, négy oldalán négyszögletű sarkain letört profilkeretelt ál betéttel. Sarkain oldalankét kettő pilaszter takarja a fecskefark csapozást. Alján körbefutó dupla díszléc, amely egyben a pilaszterek talpait is képi. A pilaszterek tetejét a láda fedelén végig futó díszléc adja. A tetőn koporsó formájú álkulcsház, aminek nyitása kiemelhető keretes fedél. A céhláda oldalán egy-egy díszes vas hordfűl található. Elején díszes kulcspajzs látható. A ládát négy körömmintás volutás faragott tölgyfaláb tartott. Azonban ezekből csak egy darab eredeti. A vöröses-barna márványos flóderozott festése (betétek világos sárga-barna, belseje vörösesre festve utólag) rendkívül kopott. Díszlécei hiányosak, töröttek. A ládát rovar és vízkár is érte.

Száraztisztása porszívózással történt. A makacs szennyeződések mechanikusan, szikével lettek eltávolítva. A nedves tisztítás desztillált víz, alkohol, zsíralkohol-szulfonátos oldat elegyével történt. Xilamonos szülő injektálást kapott a rovarrágott felületeken és lyukakon. A hiányzó három darab láb kifaragásra került a meglévő mintája alapján. Beragasztásuk polivinil-acetát alapú faragasztóval történt. A porladó, gyenge megtartású részek Paraloid B72 műgyantával lettek megszilárdítva. A hiányzó profilozott lécek is pótlásra kerültek. A nyolc pilaszterből is hiányzott egy, amely szintén pótolva lett. Mivel a fém részek festve voltak, azokat nem kellett külön passzívalni. A kisebb hiányok, benyomódások színezett kréta tömítőanyaggal lettek feltöltve. A festésen egy egységesítő retust kellett alkalmazni vegyes technikával pác és művész Akрил festék segítségével, hogy megőrizzük a láda kopott, de régies hangulatát. A festékrétegek védelme Lukas művész matt lakkal történt.

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

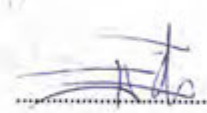
Alulírott Fogas Ottó [pályázó képviselőjére jogosult] a Móra Ferenc Múzeum [pályázó neve] képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 196. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenységből megvalósuló szolgáltatásokat elsősorban magyar állampolgárok veszik igénybe, ezért a támogatásban részesített tevékenység más tagállamok piacaira és fogyasztóira legfeljebb marginális hatást gyakorol.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy a feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat a szakmai beszámolóban részletesen bemutatom az alábbiak szerint:

1. A támogatott tevékenység megvalósítási helyének (helyszíneinek) ismertetése,
2. A támogatott tevékenység céljának ismertetése, és a megvalósulás körülményeinek bemutatása (a programmal elérendő cél, a megvalósításban résztvevők, a szolgáltatást igénybe vevők körének ismertetése).

Kelt: Szeged, 2022. június 20.

.....
pályázó képviselője

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

Közgyűjtemények Kollégiuma

Pályázati azonosító: 209111/00057

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott Fogas Ottó [pályázó képviselőjére jogosult] a Móra Ferenc Múzeum [pályázó neve] képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 34. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, az általam benyújtott pályázatba foglalt tevékenységek kapcsán piaci bevételeim nem érik el működési költségek legalább felét.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy az általam benyújtott beszámolóban a fenti feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat helyszíni ellenőrzés esetén rendelkezésre bocsátom, továbbá a pénzügyi elszámolás során a támogatott tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségeket jogcímek szerinti bontásban, részletesen bemutatom.

Kelt: Szeged, 2022. június 20.

pályázó képviselője